

Kamu Yönetimi Ders Notu

1.ÜNİTE

TEMEL KAVRAMLAR

Yönetim : Belirli amaç veya amaçları gerçekleştirmek için işbirliği içinde yürütülen bir grup faaliyetidir.

Yönetim Fonksiyonları: Planlama, örgütlenme, bütçeleme, yönlendirme, koordinasyon ve denetim.

Hiyerarşi: Örgütte çalışanların, en üst yöneticiden başlayarak en alt düzeydeki iş görene kadar, yetki ve görevler bakımından ast-üst biçiminde derecelenmesidir.

Yönetişim: Toplum devlet ilişkilerinde karşılıklı etkileşime dayalı yeni bir yönetim tarzı.

Kamu Yararı: Kamu yönetiminin eylem ve işlemlerinde yöneldiği ve toplumun bir kesiminin yada tümünün yararını kollamaya dönük, temel ve genel hedef.

Ombudsman: Kamu yönetimini denetlemek için yasama organı tarafından görevlendirilen bağımsız kamu denetçisi.

Kamu Gücü: İdarenin kamu yararını gerçekleştirebilmesi için özel kişiler karşısında sahip olduğu üstün yetki ve ayrıcalıklar.

ÖZETLER

Yönetim kavramını ve yönetimin unsurlarını açıklayabilmek.

Yönetim kavramı, "faaliyet/sevk ve idare", "örgüt" ve "idari sistem" gibi çeşitli anlamlarda kullanılmaktadır. Birden fazla kişinin yer aldığı bir grup içinde söz konusu olan yönetim, biçimsel örgütlerde hiyerarşik bir düzen içinde meydana gelir. Bir süreç olarak yönetim, yapılacak işleri belirleme ve planlama, örgütlenme, gerekli kaynakları sağlama ve düzenleme, yönlendirme, koordinasyon ve denetim gibi faaliyet ya da öğelerden meydana gelir. Yönetimin üç unsuru vardır. Bunlar "insangrup", "etkileme ve iş birliği eylemi" ve "amaç" veya "amaçlar"dır...

Kamu yönetimine ilişkin kavramları tanımlaya bilmek.

Kamu yönetimi kavramının temelde dört yönü bulunmaktadır. Bunlar

1. İşlev
2. Yapı
3. Akademik disiplin
4. Meslek

İşlevsel bir kavram olarak kamu yönetimi; yasaların öngördüğü işler ile kamu politikası kararlarını uygulamakla ilgili süreçleri ve faaliyetleri anlatır. Yapısal bir kavram olarak kamu yönetimi ise, devletin yürütmeye ilişkin kolunun örgütsel görünümünü yansıtır. Bu anlamda kamu yönetimi siyasî organların yürütmeye ilişkin koludur; devlet ve toplum düzeninin temel dayanağıdır.

Akademik bir disiplin olarak kamu yönetimi, disiplinler arası köprü görevini yapan ve böylece çeşitli disiplinlerden gerekli olan kısımları alan, bunları kamu sorunlarının çözümüne ve kamu hizmetlerinin yürütülmesine uygulayan bir disiplindir. Kamu yönetimi, bir akademik disiplin olduğu kadar, aynı zamanda, bir meslektir.

Geleneksel kamu yönetimi ve yeni kamu yönetimi kavramlarını karşılaştırabilmek.

Geleneksel kamu yönetimi, 19. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak 20. yüzyılın son çeyreğine kadar kamu yönetiminde geçerli olan hâkim paradigmanın adıdır.

Geleneksel kamu yönetimi anlayışının entellektüel temelleri, büyük ölçüde **Woodrow Wilson, Max Weber ve Frederick Taylor'ın düşüncelerine dayanır.**

Geleneksel kamu yönetimi, büyük ölçüde Alman sosyolog Max Weber'in kavramlaştırdığı bürokrasi modeline göre örgütlenmeyi esas alır. Bu model, ayrıntılı kurallara ve biçimselliğe dayalı, gayrişahsî, katı hiyerarşi, kariyeri esas alan ve büyük ölçüde merkezîyetçi nitelikler taşımaktadır.

İkinci olarak, geleneksel kamu yönetimi, devletin kamusal mal ve hizmetlerin üretim ve dağıtımında, kendi örgütleri (bürokrasi) vasıtasıyla doğrudan görev alması gerektiği düşüncesine dayanmaktadır.

Üçüncü olarak geleneksel kamu yönetiminde siyasi ve idari konuların birbirinden ayrılabilirliği düşünülmektedir.

Dördüncü olarak, kamu yönetimi, yönetimin özel bir biçimi kabul edilir.

1980'li yılların sonlarına doğru gelişmiş ülkelerde ve özellikle AngloSakson coğrafyada kamu sektörünün yönetiminde yeni bir yaklaşım ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu yaklaşım ya da anlayış, “işletmecilik” (managerialism), “yeni kamu işletmeciliği” (new public management) ve “piyasa temelli kamu yönetimi” (marketbased public administration) ya da “girişimci idare” (entrepreneurial government) gibi kavramlarla ifade edilmektedir.

Bu yaklaşımı savunanlar, “yönetim” (administration) ile “işletme” (management) kavramı arasındaki farkı vurgularlar. Onlara göre yönetim; süreçlere, yöntemlere ve kurallara uygun olarak işleri sevk ve idare etmektir. İşletme ise, yalnızca talimatlara ve yönergelere göre iş yapmak yerine, hedefleri ve öncelikleri belirleme, bunların başarılmasına yönelik uygulama planları yapma, insan kaynaklarını etkin kullanma, performansı değerlendirme ve yapılan işlerden sorumluluk alma gibi birçok fonksiyonu ifade eder.

Yeni kamu yönetimi anlayışının temel özelliklerini, dört grupta incelemek mümkündür. Birinci olarak yeni yönetim anlayışı, Max Weber'in bürokrasi modeline dayalı örgütlenme anlayışına karşı çıkar. İkinci olarak, devletin faaliyet alanı daraltılmalıdır. Üçüncü olarak yeni yönetim anlayışı, kamu yönetiminin yalnızca siyasi liderliğe değil, aynı zamanda da kamuya (halka) karşı sorumlu olması gerektiğini vurgular. Dördüncü olarak, yeni kamu yönetimi, piyasa yönelimlidir, işletme yönetim ilke ve yöntemlerinin kamu yönetiminde uygulanmasından yanadır.

Kamu yönetiminin elemanlarını özetleyebilmek.

Kamu yönetiminin elemanları halk, örgüt, kamu politikası, norm düzeni, mali kaynak ve kamu görevlilerinden oluşmaktadır.

Yönetişim kavramını açıklayabilmek

“Yönetim” veya “yönetmek” (to govern) kavramından türetilen “yönetişim” (governance), toplum/devlet ilişkilerinde karşılıklı etkileşime dayalı yeni bir yönetim tarzını ifade etmektedir. Yönetişim, kamu yönetimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarını içine alan kompleks bir sistem ve bunların kendi aralarındaki ilişkiler ağı ve karşılıklı etkileşimlerini ifade etmek için kullanılan

bir kavramdır. Burada, merkezi yönetim ve yerel yönetim kuruluşlarından başka, sivil toplum örgütleri, özel girişimciler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşları kapsayan geniş bir aktörler yelpazesinin varlığı ve bunların yönetim sistemine dâhil edilmesi söz konusu olmaktadır.

Kamu yönetimi ve özel yönetim arasındaki benzerlik ve farklılıkları özetleyebilmek

Esas itibarıyla bütün yönetimler,

1. İnsan kaynakları
2. Malî yönetim
3. Örgütün yapı ve işleyişini idare etme
4. Siyasa, program ve yöntem geliştirme

gibi dört temel işlev yürütürler. Kamu yönetimi ve özel yönetim arasındaki farklılıklar ise siyasal çevre, kamu yararı, yasallık, tarafsızlık ve süreklilik, hesap verme sorumluluğu, yönetimin esnekliği, olumsuz dışsallıklarla mücadele etme, hakemlik, kamu gücü ve yöneticilerin motivasyonu konularında ortaya çıkmaktadır.

Stratejik yönetim anlayışını açıklayabilmek

Stratejik yönetim, zamanı ve fırsatları iyi kullanma, gelecek yönelimli olma, olumsuz çevre şartlarına karşı doğru mücadele etme ve değişime ayak uydurmanın adıdır. Stratejik yönetim,

-planla

-uygula

-izledeğerlendir; diyebileceğimiz üç aşamalı bir süreçtir.

İlkin özel sektörde uygulanan ve başarılı olan stratejik yönetim anlayışı, kamu yönetiminde, değişime ayak uydurabilmek, sorunları çözebilmek, proaktif olarak hareket edebilmek ve gelecek yönelimli olmak için birtakım yenilikler getireceği düşüncesiyle benimsenmiştir. Stratejik yönetim, kamu idarelerine bir vizyon anlayışı getirmekte, orta ve uzun vadeli amaçlar belirlenmesini sağlamakta, performans esasına göre işleri yürütmeyi öngörmekte ve hesap verme sorumluluğunu nesnel ve ölçülebilir hale getirmektedir.

Devletin niteliğinin ve dönüşümünün kamu yönetimi üzerindeki etkilerini özetleyebilmek

Modern devlet, toplumun çeşitli aşamalar geçirerek büyümesi ve karmaşık bir yapıya erişmesinin sonucudur. Devletin fonksiyonları, geçirdiği aşamalar dikkate alınarak,

-klasik

-Kaynakları harekete geçirici

-Sosyal

-Hakemlik olmak üzere dört grupta toplanabilir.

Devletin ekonomik alandaki rolü, “müdahalecilik” ve “serbestlik” arasında gidip gelmektedir. Devletin yapı ve fonksiyonlarındaki gelişme, onun bir hizmet yürütme aracı olan kamu yönetimini de, paralel biçimde etkilemiştir. Devletin büyümesi, kamu yönetimi örgütünün yapı ve fonksiyon itibarıyla gelişmesini sağladığı gibi, devletin küçültülmesi de, kamu yönetiminin işlevlerini ve yapısını benzer şekilde biçimlendirmiştir.

2. ÜNİTE

YÖNETİM İLKELERİ

Üniter Devlet: Merkezî nitelikli tek bir yasama, yürütme ve yargı erkini içeren devlet örgütlenme türü.

Yetki Genişliği: Merkezde toplanmış yetkilerin bir bölümünün, merkezin denetimi altında, merkezdeki ve taşradaki bazı üst düzey yöneticilere aktarılmasıdır. Anayasamıza göre illerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

Federalizm: Birçok devletin özel yasalara ve bağımsızlığa sahip olarak tek bir devlet durumunda birleşmeleri yöntemi.

Eyalet: Federal yapıllı devletlerde federe devletlerin her biri.

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı: Avrupa Konseyi'nin yetkili organlarınca benimsenerek 15.10.1985 tarihinde üye devletlerin imzasına açılmış bulunan ve yerel yönetimlerin özerkliği kavramını tanımlayan uluslararası sözleşme.

Desantralizasyon: Kamu yönetiminde, yönetim yetki ve sorumluluğunun, yerel kamu otoritelerinin daha geniş bir serbestiye sahip kılınmaları için kısmen merkezi yönetimden yerel yönetimlere bırakılması.

Saydamlık, hesap verebilirlik ve katılımcılık iyi yönetişimin temel unsurları arasında yer alır.

Etik (ethics) sözcüğü, Yunanca “karakter” anlamına gelen “ethos” sözcüğünden türemiştir.

ÖZETLER

Kamu yönetimine egemen olan ilkeleri sıralayabilmek.

Kamu yönetiminin ilkeleri denildiğinde, örgütlenme, planlama, bütçeleme, karar verme, yönlendirme, koordinasyon ve denetim gibi yönetim sürecinin geleneksel ilkeleri yanında, hesap verebilirlik, saydamlık, katılımcılık, etkinlik ve verimlilik, yasallık ve tarafsızlık gibi yönetimin işleyişi, performansı ve sorumluluğu ile ilgili ilkelerin tümü akla gelmektedir. Kamu yönetimine ilişkin ilkelerin bir kısmı örgütlenme, bir kısmı da kamu yönetiminin işleyişi ve sorumluluğuyla ilgilidir. Merkezden yönetim, yerinden yönetim, yetki genişliği ve desantralizasyon gibi ilkeler, kamu yönetiminin örgütlenmesine ilişkin ilkelerdir. Hesap verebilirlik, katılımcılık, saydamlık, verimlilik ve etkinlik, etik ve dürüstlük, **kamu yararı**, eşitlik ve tarafsızlık gibi ilkeler ise **kamu yönetiminin işleyişine**, performansına ve sorumluluğuna ilişkin ilkelerdir.

Merkezden yönetim ve yetki genişliği ilkelerini açıklayabilmek.

Merkezden yönetim, yönetimde birlik ve bütünlüğü sağlamak amacıyla belirli bazı hizmetlere ilişkin karar ve faaliyetlerin merkezi hükümet ve onun hiyerarşik yapısı içinde yer alan örgütlerce yürütülmesi demektir. Merkezden yönetim ilkesi, “siyasi” ve “idari” olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Siyasi bakımdan merkezden yönetim, bir ülkede yasama organının ve hükümetin tek olmasını ve dolayısıyla siyasi otoritenin tamamen merkezdeki iktidarda toplanmasını ve hukuki birliğin mevcut bulunmasını ifade eder. İdari bakımdan merkezden yönetim ise, kamu hizmetlerine ilişkin politikaların belirlenmesi ve kararların alınması yetkisinin merkezi organlarda toplanmasının yanında bunların yürütülmesine ilişkin inisiyatifin de bu organların elinde olmasını ifade eder.

Yetki genişliği ise merkezden yönetimin yumuşatılmış bir biçimidir. Bu sistemde merkezi yönetimin karar alma ve yürütmeye ilişkin bazı yetkileri, kendi hiyerarşik yapısı içinde yer alan alt birimlerin başındaki yöneticilere kanunla aktarılmaktadır.

Yetki genişliği sayesinde merkezî örgütlerin iş yükünün bir kısmı alt birimlere ve başkent dışındaki kuruluşlara aktarılmaktadır. Yetki genişliği, merkezî yönetimin üstlendiği fonksiyonların daha verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla geliştirilmiştir.

Bu yetki sayesinde taşradaki yöneticiler, hizmetlerin verimli ve etkin yürütülmesi amacı çerçevesinde, yerel sorunların çözümü konusunda mahalli şartları dikkate alarak esnek bir uygulama gerçekleştirirler.

Ülkemizde yetki genişliğinin uygulandığı birimlerin başında il gelmektedir. Anayasa, illerin idaresinin, yetki genişliği esasına dayanacağını hükme bağlamıştır. Vali, ilde devletin ve hükümetin temsilcisi ve her bakanın mümessili ve bunların yürütme aracı sıfatıyla, bazı alanlarda yetki genişliği içinde faaliyetlerini yürütmektedir. İllerin başında bulunan vali, merkeze danışmadan bazı konularda kendiliğinden karar alabilmekte ve bunları uygulayabilmektedir. Yetki genişliği ilkesi, kaymakamlara tanınmamıştır.

Yerinden yönetim ilkesinin özelliklerini ve çeşitlerini özetleyebilmek.

Yerinden yönetim, bir ülkede siyasi ve idari yetkilerin bir bölümünün, merkezî yönetimin dışındaki otoritelerce kullanılmasıdır. Yerinden yönetim, “siyasi” ve “idari” olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Siyasi yerinden yönetim, siyasi gücün (power) merkezî yönetim ile bölgesel yönetim üniteleri arasında bölüşümüdür. Bu sistemde siyasi otorite merkezde toplanmamış, çeşitli birimler arasında paylaşılmıştır. Siyasi yerinden yönetim ilkesiyle ortaya çıkan il, cumhuriyet, kanton ve eyalet gibi bölgesel yönetim üniteleri, egemenliğin bir parçasına sahiptir. Bölgesel yönetim ünitelerine bazı yasama ve yürütme konularında yetkiler verilmektedir. İdari yerinden yönetim, yerel nitelikteki kamu hizmetleriyle iktisadi, ticari, kültürel ve teknik bazı fonksiyonların merkezi yönetimin hiyerarşik yapısı dışındaki kamu tüzel kişiliklerince yürütülmesidir. Bu kamu tüzel kişileri, ya belli bir coğrafi bölgede yaşayan halkı, ya da eğitim, ticaret, sanayi, kültür gibi belirli bazı hizmetleri (fonksiyonları)

temsil ederler. İdari yerinden yönetim ilkesi, “fonksiyonel” (hizmet) ve “coğrafi” yönden yerinden yönetim olmak üzere iki şekilde uygulanmaktadır.

Fonksiyonel (hizmet) yerinden yönetim, belirli bazı işlevlerin merkezi yönetimden alınarak özerk kurumlara aktarılmasıdır.

Ülkemizde fonksiyonel

yerinden yönetim ilkesinin ortaya çıkardığı kuruluşların başında üniversiteler, kamu iktisadi teşebbüsleri, ticaret ve sanayi odaları, barolar, tabipler

birliği, mimar ve mühendis odaları gibi kurumlar gelmektedir.

Coğrafi ya da mekân yerinden yönetim, idari bazı görevlerin yürütülmesi yetkisinin, merkezi yönetime bağlı olmayan ve karar organları seçmenlerin oylarıyla belirlenen bölge, il, belediye veya köy gibi, faaliyetleri belirli bir coğrafi alanla sınırlı olan yönetimlere verilmesidir. **İdari yerinden yönetim ilkesiyle ortaya çıkan kuruluşlar, özerk bir statüye sahiptirler.** Merkezden yönetimde, hizmetten yararlananlar, hizmete ilişkin konulardaki kararlara katılmadıkları ve daha çok pasif bir durumda (edilgen) oldukları halde, idari yerinden yönetimle aktif ve katılımcı bir duruma geçmektedirler.

İdari yerinden yönetim kuruluşlarının müstakil tüzel kişilikleri bulunmaktadır. İdari yerinden yönetim kuruluşlarının kendilerine ait bütçeleri vardır. İdari yönden yerinden yönetim kuruluşları, kendi organları tarafından yönetilirler. Bu organlar genellikle seçimle belirlenir. Merkezi yönetimle yerinden yönetim kuruluşları arasındaki ilişki **“idari vesayet”** ilişkisidir. İdari yerinden yönetim kuruluşları, ya doğrudan kanunla ya da kanunun verdiği bir yetki dayanılarak kurulurlar.

Desantralizasyon ve hizmette yerellik ilkelerini özetleyebilmek.

Desantralizasyon, merkezi yönetim/yerel yönetim ilişkilerinde anahtar bir kavramdır. Klasik anlamda desantralizasyon, merkezi yönetimden yerel yönetimlere doğru yetki, görev ve kaynak aktarımını ifade eder. Modern anlamda desantralizasyon ise, merkezi yönetimin elindeki planlama, karar verme (decision making) ve kamu gelirlerinin toplanması gibi idari yetkilerin bir kısmının, taşra kuruluşlarına, yerel yönetimlere, federe birimlere, yarı özerk kamu kurumlarına, meslek kuruluşlarına ve idarenin dışındaki gönüllü örgütlere (dernek ve vakıf gibi) aktarılmasıdır. Modern anlamda desantralizasyon, “iç desantralizasyon” ve “dış desantralizasyon” olarak iki biçimde ele alınabilir. İç desantralizasyon, bir örgütün üst basamaklarında toplanan yetkilerin alt birimlere aktarılması, personelin yetkilendirilmesi sürecidir. Dış desantralizasyon ise, merkezi yönetimden yerel yönetim birimlerine, gönüllü kuruluşlara, piyasa mekanizmasına doğru yetki ve görevlerin aktarılması sürecini anlatır.

Hizmette yerellik (subsidiarite) ilkesi, desantralizasyon hareketinin temel gerekçesini meydana getirmektedir. Kavram olarak subsidiarite, köken itibarıyla Latin askeri terminolojisine dayanmakta, “yerel”, “ikincil” ve “yardımcı” anlamlarına gelmektedir. Bu çerçevede subsidiarite, bir eylemi, bir davranışı, bir kişiyi veya bir kurumu güçlendirmeye yarayan, onlara destek ve yardımcı olan, yedek ve ikincil anlamındadır.

Bu kavram, ülkemizde “yerellik”, “yerindenlik ve “hizmette halka yakınlık” sözcükleriyle ifade edilmektedir. Hizmette yerellik ilkesi, özü itibarıyla bireyi ve yereli güçlendirmeyi, onları yapabilir.

(muktedir) kılmayı hedefler: Bu kavram, kısaca **“bir hizmeti, ona en yakın birim yürütsün”** anlayışına dayanır. İlkenin altında yatan temel düşünce, bireyden aileye, yerel toplumdaki değişik büyüklükteki gruplara/birimlere kadar değişen oluşumlara siyasal yetki ile müdahalenin, ancak bunların çeşitli gereksinimlerini karşılayamadıkları durumlar ile sınırlı olmasıdır. Hizmette yerellik ilkesi, geniş bir anlamı içermekle birlikte daha çok merkezi yönetimle yerel yönetimler arasındaki yetki ve görevlerin paylaşımında uygulanır.

Saydamlık ve hesap verebilirlik kavramlarını tanımlayabilmek.

Yönetimde saydamlık, kamu yönetiminin yönetilenler eliyle denetlenmesinin önemli araçlarından biridir. Saydamlığın çeşitli unsurları bulunmaktadır.

Birinci unsur, kişilerin resmi bilgi ve belgelere ulaşabilme hakkıdır. Yönetim faaliyetlerinin izlenebilmesi, her türlü belge ve bilginin yönetimden gerektiğinde alınabilmesi bu kapsamdadır. Yönetimde saydamlık, kurumların ihale süreçlerini, faaliyet ve denetim raporlarını, işlem süreçlerini, hizmet standartlarını uygun yöntemlerle kamuoyunun bilgisine sunulmasını da içerir. **Resmi bilgi ve belgelere ulaşma hakkı, “temel hak ve hürriyetler” ile “ekonomik ve sosyal haklar” dan sonra ortaya çıkan üçüncü insan hakları evresini meydana getirmektedir.** Saydamlık, resmi bilgi ve belgelere ulaşma hakkından ibaret değildir. Saydamlığın ikinci unsuru, kamu politikası üreten organların toplantılarını izleyebilme hakkı ile, önemli proje ve kararlara katılma hakkıdır.

ÜNİTE 3

Kamu Yönetimi Biliminin Gelişimi

Yönetim Birliği: Aynı amaca hizmet eden faaliyetlerin bir plan ve programa bağlı olarak bir yönetici tarafından yürütülmesi.

Komuta Birliği: Her astın bir üstten emir alması.

Denetim Alanı (Span of Control): Bir yöneticinin etkili bir biçimde denetleyebileceği ast sayısı.

Herbert Simon (1916-2001), örgütsel karar verme üzerine yaptığı çalışmalardan dolayı 1978 yılında iktisat alanında Nobel Barış Ödülünü almıştır. Kamu Yönetimi kitabı Türkçeye çevrilmiştir.

ÖZET

Kamu yönetimi biliminin ortaya çıkmasında rol oynayan öncü kişileri ve onların çalışmalarını saptayabilmek
Kamu yönetimi ilk olarak Avrupa ve ABD’de 19.yüzyılın başından itibaren ortaya çıkmaya başlamıştır. Kamu yönetimi siyaset bilimi ve idare hukukundan ayrılarak ayrı bir bilim dalı olmada en önemli adımı 20. yüzyılın başına doğru atmıştır. Bu aşamada ilk öncüler olarak Fransız Charles Jean Bonnin, Alman düşünür Lorenz von Stein ve Amerikalı düşünürler Frank J. Goodnow ve ABD Devlet Adamı Woodrow Wilson sayılabilir.

Kamu yönetimi biliminin geçirdiği evrelerden klasik dönemi çıklayabilmek

Yönetim tarihinde klasik dönem daha çok 19.yüzyıl sonu 20. yüzyıl başı olan 1880-1930’lu yılları anlatmak üzere kullanılmaktadır. Bu dönemde hem kamu hem de özel sektörde yönetimde modern örgütlenme olgunlaşmış ve bu yapıyla ilgili rasyonel, biçimsel ve mekanik açıklamalar yapılmıştır. Bu dönemde öne çıkan isimler ve çalışmaları şöyledir: Max Weber’in Bürokrasi Teorisi; Henry Fayol’un Genel ve Sanayi Yönetimi; Frederick W. Taylor’ın Bilimsel Yönetim Yaklaşımı; Gulick ve Urwick’in Yönetim Fonksiyonları.

Kamu yönetimi biliminin gelişiminde örgütsel davranış yaklaşımının etkisini özetleyebilmek

Klasik dönemden sonra yönetimin sosyal, psikolojik ve davranışsal boyutu incelenmeye başlanmıştır. İnsan odaklı bu yaklaşım klasik dönemde mekanik olan yönetim yaklaşımlarını eleştirerek insanın yönetim içinde ayrı bir yere sahip olduğunu vurgulamaktadır. Burada yönetim yapılarının sadece biçimsel (formel) boyutu değil aynı zamanda doğal (informel) boyutunun da göz önüne alınması gerektiği, böylece yönetimde davranış ve tutumların verimliliği artırmada önemli role sahip oldukları düşünülmektedir. Bu yaklaşımların başında insan ilişkileri yaklaşımı (Elton Mayo ve Arkadaşları), biçimsel ve doğal örgütler (C. Barnard) ve motivasyon teorileri gelmektedir.

Siyaset ve yönetim birlikteliğinin kamu yönetiminin gelişiminde ortaya çıkışını saptayabilmek

Kamu yönetimi incelemelerinde klasik dönemde öne sürülen siyaset-yönetim ayrımının olması gerekliliği 1940’lardan sonra eleştirilmiştir. Bu dönemde sürecin hem siyaseti hem de yönetimi içerdiği öne sürülmüş ve birlikte incelenmesi gerekliliği vurgulanmıştır.

Kamu yönetimi biliminin gelişiminde son dönemde ortaya çıkan gelişmeleri ifade edebilmek

Kamu yönetiminde son dönemde sırasıyla önemli iki gelişme olmuştur. Birincisi yeni kamu yönetimi anlayışının ortaya çıkması ve yaygın biçimde dünya genelinde uygulanmaya konulmasıdır. Yeni kamu yönetimi yaklaşımı klasik kamu yönetimine bir tepki olarak ortaya çıkmış ve şu ilkeleri benimsemiştir:

- Stratejik plana ve performansa dayalı yönetim
- Hesap verebilirlik
- Şeffaflık
- Verimlilik ve etkililik
- Özel sektör yöntemlerinin kamuya uygulanması.

İkincisi gelişme ise yeni kamu hizmeti yaklaşımıdır. Son birkaç yılda ortaya çıkan bu düşüncenin özellikleri şunlardır: Yeni kamu hizmeti kavramı yedi özellik taşımaktadır.

- Birincisi kamu görevlisinin görevi toplumu ve vatandaşları yönlendirmek değil onlara hizmet etmektir.
- İkincisi, kamu yararı, bir ara ürün değil bir amaçtır.
- Üçüncüsü, kamu görevlisi stratejik düşünür ama demokratik şekilde hareket eder.
- Dördüncüsü, kamu görevlisi müşterilere değil vatandaşlara hizmet eder. -Beşincisi hesap verebilirlik önemlidir. Altıncısı, sadece üretkenliğe ve verimliliğe değil insana da değer verilmelidir.
- Yedincisi kamu görevlisi, girişimcilikten daha fazla vatandaşlığa ve kamu hizmetine değer vermelidir.

Türkiye’de kamu yönetimi biliminin gelişimini özetleyebilmek

Türkiye’de kamu yönetimi bilimi son zamanlarda ortaya çıkmıştır. Türkiye’deki gelişmeler daha çok ABD ve Avrupa ülkelerindeki kamu yönetimi alanındaki gelişmelerden etkilenmiş ve kendine özgü bir gelişme çizgisi oluşturamamıştır. Türkiye’de kamu yönetimi literatürü çok fazla gelişmemiştir.

4. ÜNİTE BÜROKRASI

Aristokrasi: Ekonomik, toplumsal ve siyasal gücün soylular sınıfının elinde bulunduğu yönetim biçimi

Monarşi: Siyasi otoritenin genellikle miras yolu ile bir kişinin üzerinde toplandığı devlet düzeni veya rejim, tekerklik.

Marx’a göre bürokrasi, egemen sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki hâkimiyetini sürdürmede kullanılan bir araçtır.

Totaliterizm: Demokratik hak ve özgürlüklerin baskı altında tutulduğu, bütün yetkilerin bir elde veya küçük bir yönetici grubunun elinde toplandığı demokratik olmayan devlet düzeni.

Oligarşi: Egemenliğin az sayıda kişinin, birkaç ailenin elinde bulunduğu siyasi rejim ve örgütlü gruplarda fiili egemenliğin küçük bir zümre tarafından kullanılması anlamlarında kullanılmaktadır.

ÖZETLER

Bürokrasi kavramı ile ilgili çeşitli tanımları ifade edebilmek.

Bürokrasi, kelime olarak, Latince “burra” ve Yunanca “kratos” sözcüklerinden türetilmiştir. “Burra”, masaları örtmede kullanılan koyu renkli kumaş; “kratos” ise egemenlik, yönetim anlamına gelmektedir. Buna göre bürokrasi, “masaların yada büroların egemenliği” anlamındadır. Bürokrasi kavramı çeşitli anlamlarda kullanılmaktadır. Bunları, “kırtasiyecilik ve verimsizlik”, “rasyonel örgüt”, “kamu yönetimi”, “memurlar tarafından yönetim” ve “büyük yapıli örgütler ve modern toplum” olarak beş başlık altında toplamak mümkündür.

Bürokrasiye ilişkin teorik yaklaşımları özetleyebilmek

Bürokrasiye ilişkin teorik yaklaşımlardan birisi Karl Marx’ın bürokrasi düşüncesidir. Marx, bürokrasiyi devlet yönetimi içinde daha çok güç ilişkisi bağlamında ele almıştır. Marx, bürokrasiyi, burjuva çıkarlarını destekleme ve kapitalist sistemin savunma mekanizması olarak değerlendirmiştir. Marx’a göre devlet, genel çıkarları değil, sivil toplumun bir parçası olan egemen sınıfın çıkarlarını temsil etmektedir. Bürokrasi, egemen sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki hâkimiyetini sürdürmede kullanılan bir araçtır.

Liberal düşüncenin bürokrasi konusundaki görüşleri esas itibariyle İngiliz yazar Jonh Stuart Mill’in (1806-1873) yaklaşımları etrafında şekillenmiştir. Mill, devlet müdahalelerine ve bürokrasiye bireysel özgürlükler açısından yaklaşmış; büyüyen bir devletin ve bürokrasinin özgürlükler yönünden tehlikeleri üzerinde durmuş ve “sınırlı devlet” ve dolayısıyla “sınırlı bürokrasi” tezini savunmuştur. Mill’e göre, asıl olan bireyin yeteneğinin geliştirilmesi ve gayretinin açığa vurulmasını sağlamaktır. Devlet esas itibariyle bunun için çalışmalıdır. Devletin yetkilerinin artması, bürokrasinin zararlıdır.

Robert Michels, Avrupa ve özellikle Almanya’daki sosyalist partilerle işçi sendikaları üzerinde yaptığı araştırmalara dayanarak 1911 yılında “Oli garşinin Tunç Kanunu” adlı teorisini geliştirmiştir. Oligarşinin Tunç Kanunu, açık bir biçimde modern büyük ölçekli örgütlerin kaçınılmaz olarak oligarşik özellik gösterdiklerini ifade eder. Max Weber’e göre ise bürokrasi, iş bölümü; resmî yetki alanı; otorite hiyerarşisi; yazılı kurallar; yazışmaların ve faaliyetlerin dosyalanması; gayri şahsîlik ve disipline olmuş yapı; liyakate dayalı resmî pozisyonlardan oluşan bir örgüt biçimidir. Weber’in bakış açısına göre, bürokrasinin temel özelliği “rasyonelliği” ve “yasallığı”dır. Onun için

önemli olan, toplumsal fonksiyonların “rasyonel” olarak düzenlenmiş bir örgüt tarafından yürütülmesidir. Weber, rasyonelliğin yanına bir de “yasal”lık kavramını eklemiştir.

Weberyen bürokrasi modeli ise 1970’lerin sonuna da ortaya çıkan “yeni kamu yönetimi anlayışı” tarafından eleştirilmiştir. Yeni kamu yönetimi anlayışı, Weber’in bürokrasi modelindeki kurallara düşkün, formalitelere önem veren, katı hiyerarşik ve merkezî yapısına karşı çıkar; onun sonuçlardan (çıktılardan) daha çok prosedürlere değer veren özelliğini eleştirir. Weberyen modelin sonuç itibarıyla kırtasiyeciliğe boğulduğunu ve toplumun verimlilik taleplerine yanıt veremediğini düşünür. Yeni kamu yönetim anlayışı, 1980’lerde gerçekleştirilmeye başlanan ve giderek yaygınlaşan kamu yönetimi reformlarının esasını oluşturmuştur.

Bürokrasinin temel işlevlerini sıralayabilmek

Kamu bürokrasilerinin yürütmekte oldukları temel işlevleri; “sevk ve idare işleri”, “kamu politikası kararlarının hazırlanması” ve devlet yönetiminde “istikrar ve süreklilik” olmak üzere üç anagrupta toplamak mümkündür. Bürokrasinin ana işlevi, yasaları ve siyasaları uygulamak/yürütmek ve böylece yönetim işini sevk ve idare etmektir. Bürokrasinin bir diğer işlevi de kamu politikası için hükümetin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgi ve danışmanlık hizmetini sağlamasıdır. Hükümetlerin ihtiyaç duydukları teknik bilgi ve uzmanlık, büyük ölçüde bürokrasi tarafından yerine getirilir. Bürokraside bu rolü, orta ve alt kademedeki çalışanlardan daha ziyade genellikle üst düzey kamu görevlileri yerine getirmektedir. Bürokrasilerin üçüncü görevi, devlet yönetimi ve siyasal sistem içinde bir istikrar ve süreklilik unsuru olmasıdır.

Bürokrasisiyaset ilişkilerinin işleyişini açıklayabilmek

Günümüzde yönetim işleri, memurların içinde yer aldığı bürokrasi ile seçilmiş siyasi görevlilerin oluşturduğu organlar (meclis, hükümet ve yönetim kurulu gibi) tarafından birlikte yürütülmektedir. Bürokrasinin, kural olarak, siyasi yöneticilere bağlı ve onların emirlerini yerine getirmek, yasaları yürütmekle görevli bir organ olması gerekirken, zaman zaman siyasi temsilcileri etkile

yen ve onların rolünü paylaşan bir nitelik kazandığı dikkati çekmektedir. Bürokrasinin sahip olduğu güç kaynakları şunlardır: Bilgi ve uzman

lık, karar verme iktidarı, devamlı ve istikrarlı bir statüye sahip olma, bakanlık organizasyonu dışında özerk yapılı örgütlenme modeli, örgüt ideolojisi, planlama ve bütçeleme. Siyasi kurumların (hükümet, meclis, yerel yönetimlerin karar or ganları vb.) elindeki güç kaynakları ise meşruiyet, bütçe yapma yetkisi, halka dayanmaları, karşı bürokrasiler oluşturabilme ve bürokrasiyi siyasallaştırma.

5. ÜNİTE

MERKEZİ YÖNETİM

Siyasal Sorumluluk: Yürütme organının işlemlerinden dolayı parlamentoya karşı sorumludur.

Karşımızca: Cumhurbaşkanının tek başına yapabileceği işlemler dışındaki tüm kararlarının Başbakan ve ilgili bakanca imzalanması ve bu kararlardan Başbakan ve ilgili bakanın sorumlu olması.

Cezai Sorumluluk: Görevle ilgili suçlardan doğan sorumluluktur.

Hukuki Sorumluluk: Özel hukuka ilişkin sorumluluktur.

Tüzük: Bir yasanın uygulanmasını göstermek veya emrettiği işleri belirtmek üzere, yasaya aykırı olmamak koşuluyla Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan düzenleyici kurallardır.

Yönetmelik: Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin kendi görev alanlarını ilgilendiren yasaların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak amacıyla çıkardıkları yazılı hukuk kurallarıdır.

Devlet Bakanı: Bakanlıkları olmayan, Başbakanlığa bağlı veya ilgili kuruluşları Başbakan adına yöneten Bakandır.

Mülki: Arapça kökenli bir sözcüktür. Mülk “bir devletin ülkesi, memleket” anlamına gelirken, mülki “ülke ile ilgili” demektir. Mülki, aynı zamanda “asker ve sarıklı sınıf dışında kalan” anlamına gelir.

Mülki İdare Amiri: Mülki idare bölümlerinin başındaki yöneticidir. İlin mülki idare amiri vali, ilçenin mülki idare amiri kaymakam, bucağın mülki idare amiri bucak müdürüdür.

ÖZETLER

Merkezî yönetimin merkez (başkent) örgütünde yer alan kuruluşların görev, yetki ve sorumluluklarını özetleyebilmek.

Türkiye’de temel kamu hizmetleri merkezî yönetim kuruluşları tarafından yürütülmektedir. Merkezî yönetim kendi içinde merkez ve taşra örgü

tü olmak üzere ikiye ayrılır. Türk kamu yönetiminin merkez örgütünde Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu, başbakanlık ve bakanlıklar yer alır. Ayrıca merkezî yönetime önerilerde bulunmak, danışmanlık yapmak ya da denetimde bulunmak amacıyla kurulmuş yardımcı kuruluşlarda merkezî örgüt içinde değerlendirilmektedir.

1982 Anayasası’nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanı’nın görev ve yetkileri yasama, yürütme yargı başlıkları altında ayrıntılı bir biçimde düzenlenmiştir. Cumhurbaşkanı’nın yürütmeye ilişkin önemli yetkileri vardır. Bunlar arasında Başbakanı atamak ve istifasını kabul etmek, Başbakanın teklifi üzerine bakanları atamak ve görevlerine son vermek, gerekli gördüğünde Bakanlar Kuruluna başkanlık etmek, Genel Kurmay Başkanını atamak, MGK’ye başkanlık etmek, YÖK ve Üniversite Rektörlerini seçmek vardır. Cumhurbaşkanı’nın yargı ile ilgili başlıca görev ve yetkileri ise yüksek yargı organlarının üyelerini seçmek olarak özetlenebilir. Parlamenter sistemlerde Cumhurbaşkanı’nın siyasal sorumluluğu yoktur. Cumhurbaşkanı’nın yaptığı işlemlerden dolayı TBMM’ye karşı sorumlu olan işlemde imzası bulunan Başbakan ve ilgili bakandır. Cum

hurbaşkanı’nın siyasal sorumsuzluğu tek başınayaptığı işlemleri de içerir. Cumhurbaşkanı’nın görevleriyle ilgili olarak işlediği suçlardan, vatana

ihamet suçu dışında, cezai sorumluluğu yoktur. Yürütme organının iki başlı olduğu parlamenter sistemlerde Bakanlar Kurulu, yürütmenin siyasal

bakımdan sorumlu olan, dolayısıyla yürütme yetkisini fiilen kullanan taraftır. Başbakan ve bakanlardan oluşan Bakanlar Kurulu ortak çalışan bir kuruldur. Bakanlar Kuruluna Başbakan başkanlık eder. Gerekli gördüğü durumlarda Cumhurbaşkanı da Bakanlar Kuruluna başkanlık edebilir. Bakanlar Kurulu kararlarını oybirliğiyle alır. Bakanlar Kurulunun temel görevi, ülkenin iç ve

dış siyasetini saptamak ve uygulanmasını sağlamaktır. Bakanlar Kurulu, merkezî yönetim örgütünün en yüksek karar organı olarak, anayasa ve yasalara aykırı olmamak ve yasalara dayanmak koşuluyla yönetsel alanda her işlemi yapma yetkisine sahiptir. Bakanlar Kurulu, hükümetin genel siyasetinin yürütülmesinden birlikte sorumludur. Buna kolektif sorumluluk denilmektedir.

Bakanlar Kurulu’nun başkanı olan Başbakan aynı zamanda Başbakanlık örgütünün en üst yöneticisidir. Başbakanlık örgütünün temel işlevi merkezi yönetim içinde iş birliği ve eşgüdümü sağlamaktır. Başbakanlık örgütü merkez örgütü ile bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana gelir. Ayrıca, çeşitli nedenlerle bakanlıklar içinde örgütlenilmeyen bazı kuruluşlar, müsteşarlık, genel müdürlük veya başkanlık olarak Başbakanlığa bağlanmış veya Başbakanlıkla ilgilendirilmiştir.

Ülkemizde devletin üstlendiği temel kamu hizmetleri bakanlık örgütlenmesiyle yürütülmektedir. Her bakanlığın başında bir bakan bulunur. Bakan, bakanlığının yürüttüğü kamu hizmeti alanında devlet tüzelkişiliğini temsil eder, bakanlığının görev alanına giren hizmetlerin yürütülmesinden sorumludur. Bakanların hem yönetsel hem de siyasal işlevleri vardır. Bakanların parlamentoya karşı siyasal sorumlulukları vardır. Bakanlar yalnız kendi eylem ve işlemlerinden değil, emri altında çalışanların eylem ve işlemlerinden de TBMM’ye karşı sorumludurlar.

Merkezî yönetimin taşra örgütünde yer alan kuruluşların organlarını açıklayabilmek

Merkezî yönetim, üstlendiği tüm hizmetleri ülke genelinde yürütebilmek için taşrada da örgütlenmiştir. Merkezî yönetimin taşra örgütü il, ilçe, bucak yönetimleri ile bölge müdürlüklerinden oluşur. İl, ilçe ve bucak kendi aralarında mülki idare bölümlerini oluşturur. Merkezi yönetimin taşra örgütü, merkezî örgütün hiyerarşisi altındadır. Bu kuruluşlar merkezi örgütün taşradaki

uzantısı olarak kabul edilirler. Türkiye, merkezi yönetim kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, ekonomik koşullara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere, iller de diğer kademeli bölümler olan ilçelere ve bucaklara ayrılmıştır.

İlçeler ve bucaklar ilin hiyerarşik olarak alt birimleridir. Her mülki idare biriminin başında bir mülki idare amiri vardır.

İl yönetiminin organları vali, il müdürleri (il idare şube başkanları) ve il idare kuruldur. Vali, il genel yönetiminin başıdır. Vali ilde devletin, hükümetin ve ayrı ayrı her bakanın temsilcisi ve bunların idari ve siyasi yürütme aracıdır.

İlin genel yönetiminden vali sorumludur. Ayrıca, her ilde bakanlıkların kendi il örgütleri vardır. Bakanlık il müdürlüklerinin başındaki üst yöneticilere “il müdürleri” denir. İl müdürleri, valinin emri altında görev yaparlar. İl müdürleri, görev alanlarına giren işlerin yapılmasından valiye karşı sorumludurlar. İl yönetiminin bir organı olan il idare kurulu, il genel yönetiminde valiye yardımcı olan bir kuruldur. İl idare kurulu, valinin başkanlığında, hukuk işleri müdürü, defterdar, millî eğitim müdürü, bayındırlık ve iskan müdürü, sağlık müdürü, tarım ve köy işleri müdüründen oluşur. İlçe yönetimi de il yönetimine koşut olarak örgütlenmiştir. İlçe yönetiminin organları kaymakam, ilçe müdürleri ve ilçe idare kuruldur. Ayrıca, yönetim sistemimizde bakanlıklar ve bakanlıklara bağlı kuruluşlar yasalarında öngörülmesi durumunda birden çok ili içine alan bölge düzeyinde taşrada örgütlenilmektedir. Bunlara bölge müdürlükleri denilmektedir.

6 ÜNİTE

YEREL YÖNETİMLER

yerel yönetimler hem üniter hemde federal devlet sistemlerinde yer almaları nedeniyle evrensel bir nitelik taşımaktadırlar... demokrasi...idari etkinlik...özerklik...özgürlük...yeniden paylaşım gibi değer ve ilkeleri bulunmaktadır

*yerel yönetimler anayasal kuruluşlardır 1876 anayasası dahil diğer bütün anayasalar yerel yönetimlerle ilgili hükümler ve ilkelere yer vermişlerdir ancak 1982 anayasasının yerel yönetimlerle ilgili düzenlemesi diğer anayasalara göre daha geniş kapsamlıdır

*anayasa üç tür yerel yönetimden söz etmektedir bunlar il özel idare belediye ve köylerdir

***YEREL YÖNETİM KURULUŞLARI** bu yerel yönetimler içinde en eski ve geleneksel olanı köy yönetimidir.il özel idaresi ve belediye ise batılılaşma süreci içinde fransa örnek alınarak kurulmuştur

***İL ÖZEL İDARESİ:** bölgesel bir yerel kuruluştur.çıkışı osmanlıya dayanır 1864 yılında çıkarılan vilayet nizamnamesine uzanan il özel idaresi yaklaşık elli yıllık bir deneyimden sonra en köklü değişikliği 1913 tarihli idare-i umumiye-i vilayet kanunu muvakkakati ile geçirmiştir 1987 yılında yapılan bir düzenleme ile söz konusu kanunun adı il özel idaresi kanunu olarak değişmiştir

*kanun il özel idaresini il halkının mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişi olarak tanımlamıştır

**il özel idarelerin görev ve sorumlulukları a belediyeler il sınırları içinde b belediye sınırları dışında olmak üzere ikiye ayrılır

**il özel idare organları; il genel meclisi..il encümeni... ve vali olmak üzere 3 organı bulunur unutmayın ona göre bu soru çıkar bence yani sanırım

****İL GENEL MECLİSİ İL ÖZEL İDARESİNİN KARAR ORGANI İL GENEL MECLİSİDİR.**il genel meclisi seçim sonuçlarının ilanını izleyen beşinci gün kendiliğinden toplanır il genel meclisi bir aylık tatil hariç olmak üzere her ayın ilk haftası meclis tarafından belirlenen günde mutlak sayıda toplanır

****İL ENCÜMENİ** il encümeni il genel meclisinde karara bağlanacak konuların ön incelemesini yapan ve daha çok DANIŞMA ve YÜRÜTME ye ilişkin fonksiyonları olan organdır valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur encümenin gündemi vali tarafından hazırlanır

encümen haftada en az bir defa olmak üzere önceden belirlenen gün ve saate toplanır başkan acil durumlarda encümeni toplantıyada çağırabilir

****VALİ** vali il özel idaresinin başı tüzel kişiliğinin temsilcisi ve yürütme organıdır vali ilçelerde il özel ait hizmetlerin yürütülmesinde kaymakamlardan yararlanır. valinin faaliyetleri il genel meclisi tarafından denetlenir

****BELEDİYE YÖNETİMİ** yerel yönetim kuruluşları içinde en önemlileri belediyelerdir. türkiye nüfusunun yaklaşık %83 belediye sınırları içinde yaşamaktadırlar idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliklerdir

**belde ise belediyesi olan yerleşim yerini ifade eder. il ve ilçe merkezi dışındaki belediyelere BELDE BELEDİYESİ denir

****BELEDİYE** il özel idaresi gibi osmanlıdan cumhuriyete intikal eden yerel yönetim birimlerindedir. 1930 tarihinde kabul edilmiş olan 1580 sayılı belediyeler kanunu ile ülkemizdeki belediyeçilik deneyimine önemli katkı sağlamış ve 75 yıllık uygulamadan sonra yerini 03.07. 2005 tarihinde kabul edilen 5393 sayılı belediyeler kanununa bırakmıştır

**türkiyede iki çeşit belediyeler bulunmaktadır birincisi :bütünyle belediyeler kanunuyla kurulan ve çalışan klasik belediyeler ikincisi: yalnızca büyük kentlerde faaliyet gösteren ve farklı bir statüye sahip olan büyük şehir belediyeleridir

**belediyeler iki ayrı kanunla düzenlenmiştir. birincisi 2005 tarih ve 5393 sayılı belediyeler kanunu. bu kanunun klasik belediyeleri tamamen. büyük şehir belediyeleri ise kısmen uygulanmaktadır. ikinci kanun 2004 tarihli 5216 sayılı kanun büyükşehir belediye kanunudur.sadece büyükşehir belediyesini kapsar

2008 yılında bazı belediyelerin ortadan kaldırılmasından sonra ülkemizde toplam 2951 belediye bulunmaktadır

- belediye görev ve sorumluluklarını kabataslak az çok biliyorsunuz yazmama gerek yok style="orphans: 2;widows: 2;-webkit-text-size-adjust: auto;-webkit-text-stroke-width: 0px; word-spacing:0px' v:shapes="_x0000_i1025">)

ORGANLARI : BELEDİYE YÖNETİMİ..

belediye meclisi belediye encümeni belediye başkanı

- **BELEDİYE MECLİSİ:** belediye meclisi belediyenin karar organıdır kendisi tarafından belirlenecek bir aylık tatil hariç her ayın ilk haftası önceden kararlaştırıldığı günde toplanır belediye meclis salt çoğunluğu (oylamada yarıdan bir fazla üye sayısının oyuyla sağlanan çoğunluk) ile toplanır toplanmaya katılanların salt çoğunluğuyla karar alır ancak karar yeter sayısı üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz

belediye meclisi üyeleri arasında en az üç en fazla beş kişiden oluşan ihtisas komisyonu kurulabilir

-**BELEDİYE ENCÜMENİ** belediyenin YÜRÜTME ve DANIŞMA organıdır encümene belediye başkanı başkanın katılmadığı toplantılara,başkanın görevlendireceği başkan yardımcısı veya bir encümen üyesi başkanlık eder

- **BELEDİYE BAŞKANI** belediyenin başı ve yürütme organıdır .belediye başkanının meclis üyeleri tarafından değil de doğrudan doğruya halk tarafından seçilmesi ona belediye yönetiminde güçlü bir liderlik konumu kazandırmaktadır

- başkan belediye meclisine mart ayı toplantısında bir önceki yıla ait faaliyet raporlarını sunar.meclis rapordaki faaliyetleri üye tam sayısı dörtte üç çoğunluğuyla yetersiz görürse başkan hakkında yetersizlik kararı verebilir bu karar valiyeye gönderilir. vali gecekçeli görüşüyle birlikte DANIŞTAYA gönderir ve danıştayında uygun görmesi halinde belediye başkanı başkanlıktan düşer.belediye başkanı gensoru önergesiyle de belirtilen süreç uygulanarak başkanlıktan düşürülebilir

- **BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ MART 1984TEN İTİBAREN ÜLKEMİZDE KLASİK** belediye yönetimi yanında birde içinde birden fazla belediye bulunan büyük yerleşim birimlerinde iki kademeli metropol belediye sistemine geçilmiştir 1984 yılında üç büyük şehirde İSTANBUL,ANKARA,İZMİR büyükşehir belediyesi adıyla belediye kurulmuştur 20 yıl yürürlükte kalan 1984 tarih 30303 sayılı büyük şehir belediye kanunu yerini yerel yönetimler reformu kapsamında hazırlanıp TBMM 10.07.2004 tarihinde kabul edilen 5216 sayılı büyükşehir belediyesi kanununa bırakmıştır

- bir yerde büyükşehir belediyesi kurulabilmesi için o yerin il merkezi olması en az üç ilçe belediyesini kapsaması yerleşim birimlerinin son nüfus sayımına göre toplam nüfuslarının 750 binden fazla olması gerekir ...yoksa olmaz valla kurtarmaz

Ahmed Arif derkiJ

BÜYÜK ŞEHİR BELEDİYE ORGANLARI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİSİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE ENCÜMENİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI

- BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİSİ büyükşehir belediyesinin ve bazı hallerde ilçe belediyelerinin karar organıdır .büyükşehire bağlı ilçe belediyeleri için tespit edilen belediye meclis üye sayısının her ilçe için beşte bir alımmak suretiyle bulunacak toplam sayı kadar üyeden meydana gelir

ilçe belediye başkanları büyükşehir belediye meclisinin tabii üyeleridir meclis başkanı büyükşehir belediye başkanıdır

- BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE ENCÜMENİ büyükşehirbelediye yönetiminin ikinci organıdır. encümen büyükşehir belediye başkanı veya katılmadığı zaman genel sekreterin başkanlığında belediye meclisinin bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri mali hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyenin katılımıyla toplam 11 üyeden oluşmaktadır

- BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI büyükşehirin üçüncü organı başkan yürütme işiyle sorumludur) allah var başkanlar bu yürütme işini iyi yapıyorlar style='orphans: 2;widows: 2;-webkit-text-size-adjust: auto;-webkit-text-stroke-width: 0px; word-spacing:0px' v:shapes="_x0000_i1027"> ' v:shapes="_x0000_i1028">))

- BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI büyükşehirin üçüncü organı başkan yürütme işiyle sorumludur) allah var başkanlar bu yürütme işini iyi yapıyorlar style='orphans: 2;widows: 2;-webkit-text-size-adjust: auto;-webkit-text-stroke-width: 0px; word-spacing:0px' v:shapes="_x0000_i1030"> style='orphans: 2;widows: 2;-webkit-text-size-adjust: auto;-webkit-text-stroke-width: 0px; word-spacing:0px' v:shapes="_x0000_i1031">))

- MAHALLE YÖNETİMİ Belediye sınırları içinde,ihtiyaç ve öncelikleri benzer özellikler gösteren ve sakinleri arasında komşuluk ilişkisi bulunan idari birimi ifade eder belediye sınırları içerisinde mahalle kurulması kaldırılması birleştirilmesi bölünmesi, adları ile sınırlarının belirlenmesi veya değiştirilmesi belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü valinin onayı ile olmaktadır

- mahalle yönetiminin organları muhtar ve ihtiyar heyetidir mahalle muhtarının ve ihtiyar heyetinin seçimi yerel yönetim organlarının seçimiyle birlikte yapılır

- KÖY YÖNETİMİ kanuna göre nüfusu 200den aşağı olan yerleşim birimlerine köy deniliyor ayrıca cami,mektep,yaylak,baltalık,gibi orta malları bulunan toplu veya dağınık evlerde oturan insanlar bağ bahçe ve tarlaları ile birlikte bir köy teşkil ederler

2008 itibariyle muhtarlık teşkilatına sahip köylerin sayısı 34.475tir

- KÖY YÖNETİMİ MUHTAR KÖY DERNEĞİ KÖY İHTİYAR MECLİSİ

- köyün sorumluluk ve görevlerini hepimiz köylüyüz az çok biliyoruz bilmeyenlar sayfa 134 bkz style='orphans: 2;widows: 2;-webkit-text-size-adjust: auto;-webkit-text-stroke-width: 0px; word-spacing:0px' v:shapes="_x0000_i1032">)

- MUHTAR: köy yönetimin başıdır ve devletin köydeki temsilcisidir muhtar köy derneği TARAFINDAN genel olarak 5 yılda bir seçilir (artık son sistem nasıl oldu bilemem) muhtar köy geliri olmadığı için seçimle iş başına gelmesine rağmen devletten maaşını alır

- KÖY DERNEĞİ: KÖY TÜZEL KİŞİLİĞİNİN GENEL KARAR ORGANIDIR VE KÖYDEKİ SEÇMENDEN MEYDASNA GELMEKTEDİR KÖYDEKİ TÜM SEÇMENLER KÖY DERNEĞİ ARACILIĞIYLA SINIRLIDA OLSA KÖY YÖNETİMİNE DOĞRUDAN KATILABİLİRLER

- KÖY İHTİYAR MECLİSİ : evrim bak senden bahsediyorlar)): köy yönetimin yürütme denetleme ve karar organıdır ihtiyar heyeti seçimle gelen ve tabii olmak üzere iki tür üyeden oluşmaktadır seçimle başa gelen üyelerin sayısı köyün nüfusuna bağlı olarak değişmektedir tabii üyeler köy okulunun müdür ve köyün imamıdır

- HİZMET YERİNDEN YÖNETİM KURULUŞLARI hizmet yerinden yönetim kuruluşları çeşitli alanlara yayılmıştır TİCARİ VE SANAYİ alanında faaliyet gösteren hizmet yerinden yönetim kuruluşları olduğu gibi eğitim ,kültür,teknik,sosyal yardım,ve yayın alanında hizmet yürüten kuruluşlarda bulunmaktadır.bunlar herbiri kamu hizmetinde uzmanlaşmış kurumlardır.söz konusu kurumlar GENEL MÜDÜRLÜK,KURUM,KURUL,ODA,OFİS,VE BAŞKANLIK gibi isimler altında örgütlenmişlerdir.ÜNİVERSİTELER,TRT,KAMU İKTİSADİ TEŞEBÜSLERİ,BAROLAR,TİCARET VE SANAYİ ODALARI bunlardan bazılarıdır

- KAMU İKTİSADİ TEŞEBÜSLERİ devletin ekonomik ve ticari işletmelerine kamu iktisadi teşebüsleri denilmektedir iç ve dış güvenliği sağlamak ibaret olan klasik devlet anlayışı 1930lardan sonra yerini ekonomik ve sosyal hizmetleri görevleri arasına alan refah devleti yada hizmet devleti veya sosyal devlete bırakmıştır 1980 li yılların başından itibaren özelleştirme politikaları çerçevesinde kamu iktisadi teşebüsleri devletin mülkiyetinden yada yönetiminden çıkmaya başlamıştır

- İKTİSADİ DEVLET TEŞEBÜSLERİ

İKTİSADİ DEVLET TEŞEBÜSLERİ SERMAYESİNİN TAMAMI DEVLETE AİT.

- ÇAY KUR,

- THY,

- TOPRAK MAHSÜLERİ OFİSİ

- MAKİNA VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU

- TÜRKİYE KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU

- ZİRAAT BANKLASI GİBİ KURULUŞLAR YER ALMAKTADIR

- KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI kamu iktisadi kuruluşları sermayesinin tamamı devlete eait olup tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan kamu iktisadi teşebüsüdür bu grup içinde

- DEVLET DEMİR YOLLARI

- DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, gibi kuruluşlar girmektedir

- KİT ler kamu tüzel kişilerdir KİT ler özerk bütçeli kuruluşlardır denetimleri BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU ve TBMM ce birlikte yapılır kamu iktisadi teşebbüslerin yönetim yapısı iki organdan meydana gelir YÖNETİM KURULU ve GENEL MÜDÜRLÜK ymnetim kurulu kamu iktisadi teşebbüslerinin en yüksek düzeyde yetkili sorumlu karar organıdır

- KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ KURULUŞLAR Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına mesleki kamu kurumları veya KAMU MESLEK KURULUŞLARI da denilmektedir AVUKATLIK DOKTORLUK,

- TİCARET VE SANAYİ MÜHENDİSLİK

- MİMARLIK VE ECZACILIK gibi meslekleri icra edenlerin zorunlu üyelik ilkesine dayalı olarak her biri ayrı çatı altında örgütlenmeleri öngörülmüştür

kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları çok çeşitlidir SANAYİ VE TİCARET ODALARI ,TABİB ODALARI,ECZACI ODALARI,ZİRAAT ODALARIMİMAR VE MÜHENDİS ODALARI VE BAROLAR bunlardan bazıları mesleklerini icra etmeleri için meslekleriyle ilgili odalara kayıtlı olunmaları zorunludur

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR ANGLO-SAKSON geleneğine dayanır.geçmiş 19 yüzyıla kadar uzanır.bağımsız idari otoriter, bağımsız düzenleyici kurumlar üst kurullar, özerk kurumlar düzenleyici ve denetleyici kavramlar kullanılmaktadır ülkemizde resmi olarak bu kurumlar düzenleyici ve denetleyici kurumlar denilmektedir. bu kurumların dünyada ortaya çıkması ve gelişmesi 1970 lerin sonunda başlayan ekonomideki dönüşüm sürecine dayanır düzenleyici ve denetleyici kurumlar ülkemizde 1980 sonrası ortaya çıkmıştır SERMAYE PİYASASI KURULU 1981 RADYO VE VİZONTELE ÜST KURULU 1994 REKABET KURUMU 1994 BANKACILIK DÜZENLEMEM VE DENETLEMEM KURUMU 1999 TELEKOMİKASYON KURUMU 2000 ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU 2001 KAMU İHALE KURUMU 2000 düzenleyici denetleyici kurumlardan bir kaçıdır

7 ÜNİTE KAMU POLİTİKASI TANIMI VE ÖZELİKLERİ bizde politika iki anlamda kullanılmaktadır ilki : politika siyaset anlamında kullanılmaktadır ikincisi olarak politika tutulan yol yöntem ve program anlamına gelmekte kamu politikası hükümetin yapmayı yada yapmamayı seçtiği şeydir ROSE; kamu politikasını az veya çok bir birine bağlantılı uzun bir faaliyetler serisi ve ilgili taraflar için bu bağlantılı faaliyetlerin ortaya çıkardığı sonuçlar olarak tanımlamaktadır ANDERSON ' v:shapes=" _x0000_i1025"> olitika birtakım kuruluş veya kişilerin bir sorunu çözmeye izledikleri amaçlı hareketler bütünüdür

-kamu politikasının özeliği

kamu politikaları ülkelerin gelişmiş veya gelişmekte ,demokratik veya totaliter olup olmadığına ve toplumsal ekonomik gelişme düzeyine bağlı olarak değişik yöntemlerle şekillenir ve uygulanabilir

-KAMU POLİTİKASI İLE İLGİLİ KAVRAMLAR kamu politikası talepleri kamu politikasında rol oynayan aktörler kamu politikası kararları kamu politikasıyla ilgili söylemler kamu politikası çıktıları kamu politikası sonuçları

KAMU POLİTİKASINDA ROL OYNAYAN AKTÖRLER kamu politikası sürecinin kapsadığı iki alan vardır.bunlardan birincisi politikalarla ilgili olarak bir kısım baskı gruplarının devleti etkleme ve pazarlık yapma amaçlı çabaları ikincisi ise hem seçilmiş hemde atanmış politikacı bürokrat ve diğerleri tarafından devlet içinde gerçekleştirilen faaliyetlerdir (HİLL) kamu politikasında rol oynayan devlet içindekiler POLİTİKA AĞALARI (policy networks toplum içindeki sosyal grupları POLİTİKA TOPLULUKLARI (policy comunitas olarak ayıranlarda var SMİTH (bildiğimiz simit))

-KAMU POLİTİKASINDA ROL OYNAYAN AKTÖRLER RESMİ AKTÖRLER: daha çok devlet içinde bulunan yada devlete bağlı olan kurum ve kişileri ifade eder PARLAMENTO: YARGI KURUMLARI. ..HÜKÜMET VE KAMU BÜROKRASİSİ

-SİVİL GAYRİ RESMİ AKTÖRLER SİYASAL PARTİLER. .BİREYLER(seçmenler-vatandaş) BASKI GRUPLARI -SİVİL TOPLUM ÜRGÜTLERİ: örgütlü örgütsüz birlikler baskı grupları ilgi alanlarına büyüklüklerine örgüt tiplerine üye sayılarına ve faaliyet biçimlerine göre değişik işçi örgütlenmeleri ,iş veren örgütlenmeleri,ve her türlü toplumsal örgütlenmeler baskı grubu oluşturabilir MEDYA: günümüzde medya yasama yürütme yargı dan sonra dördüncü kuvvet olarak kabul edilir

*ULUSLAR ARASI AKTÖRLER uluslar arası para fonu (imf) dünya bankası (world bank) ulular arası çalışma örgütü (İLO) ekonomik alanda UNİCEF sosyal alanda bunların dışında ülke politikaları üzerinde etkili olan AVRUPA BİRLİĞİ ..ARAP BİRLİĞİ.. AVRUPA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI. NATO bunlar arsında sayılabilir

KAMU POLİTİKASI ANALİZİ VE ANALİZ MODELLERİ kamu politikası analizi üzerinde çalışılan politika konusunu tasvir edebilmek analiz edebilmek ve sonucunda kamu politikasını açıklayabilmek olarak belirtmektir

KRAFT VE FURLONG' a göre politika analizi: kamusal sorunlarının etkilerinin nedenlerini ortaya çıkarmak için gerekli verilerin toplanması verilerin işleme tabi tutularak nitelikli bilgilerin üretilmesi ve yorumlanması aşamalarını kapsamaktadır politika analizinde temel hedef karar verme mekanizmasına nitelikli bilgi üretmektir

*KAMU POLİTİKASI ANALİZ MODELLERİ KURUMSAL YAKLAŞIM : en klasik analiz modelidir SİSTEM YAKLAŞIMI:

yada siyasal sitem yaklaşımı DAVID EASTON tarafından kavramsallaştırılmıştır İŞLEVSEL(FONKSİYONEL) SÜREÇ MODELİ: bu yaklaşım kamu politikasının bir süreç olması hareketle bu süreçteki aşamalara odaklanmayı amaçlayan bir analiz modelidir..bu yaklaşım kamu politikalarını aşamalara ayırtmaktadır LASWELL sorunların tespiti kamu politikasının amaçlarının formüle edilmesi kamu politikasının meşrutiyetinin gerçekleştirme kamu politikalarını uygulama kamu politikalarını değerlendirme

**KAMU POLİTİKASI ANALİZ AŞAMALARI temelde politika analizinde iki unsur POLİTİKA ANALİZİNİ YAPTIRAN

MÜŞTERİ(BİREY YADA KURUM)ve ARAŞTIRMA SORUSUNUN DOĞRU BELİRLENMESİ kesinlikle gözden kaçırılmamalıdır ilk aşamada karşılaşılan problemin ne olduğu nerde ortaya çıktığı ikinci aşamada ise mevcut porblemin boyutlarını kapsayıcı ne gibi politika seçenekleri düşünülebilir üçüncü aşamada mevcut problem için geliştirilen alternatif politikalara ilişkin en uygun değerlendirme kriterinin neler olduğu dördüncü aşamada ise bir önceki aşamada belirlenen uygulanabilir ölçütler bakımından politika alternatifleri değerlendirilmelidir

** Ahmed Arif derkiJ

KAMU POLİTİKASI SÜRECİNDE KARAR VERME MODELLERİ RASYONEL YAKLAŞIM: kamu politikalarını ve onun en önemli parçası olan karar vermeyi açıklayan en iyi yaklaşımlardan biri olduğu söylenebilir. bu kamu politikasında maksimum sonuca ulaşmayı amaçlar
İLAVECİ YAKLAŞIM: karar verme işleminde ilaveci yaklaşımın rasyonalzme bir tepki olarak ortaya çıktığı söylenebilir. bu yöntem alternatif bir yaklaşım olarak LİNDBOLM tarafından ortaya atılmıştır
KARA VERMEDE KARMA MODELLER: İKİ YOLU KULANMAK İÇİN ETZİONİ BU BAĞLAMDA KARMA KARAR VERME MODELİNİ ORTAYA KOYMUŞTUR

KAMU YÖNETİMİ 8.

KAMU MALİYESİNİN FONKSİYONLARI.

Kaynak tahsisinde etkinliği sağlamak.gelir dağılımındaki adaleti sağlamakekonomik istikrarı sağlamak **ORTAK MAL KAYNAKLAR.**hiçbir bireye ve gruba verilmemektedir.sınırsızdır.aşırı kullanılmaktadır.birey kendi çıkarı için fazla kullanmak iseter ancak zararlı çıkar.devletin buradaki görevi ortak malın kullanımının bireyler arasında ve zaman açısından tahsisini düzenlemektir.devlet bu görevi yerine getirirken zorlayıcı durumundadır.
KAMUSAL MALLARpiyasa mekanizması etkin tahsisi sağlayamamaktadır.bu malların piyasa mekanizmasının aksamasına neden olan iki özelliği vardır..ortak tüketim veya tüketimde rekabetin olmaması.kamu malının kullanımında dışlanamama
ERDEMLİ VE ERDEMSİZ MALLAR erdemli mallar:toplum için yararlı olmalarına rağmen,yeteri kadar talep edilmeyen mallardır.örnek aşı ve süt.erdemsiz mallar:toplumda olması gerekenden daha fazla talep olan ama toplum için zararlı olan mallardır.örnek sigara, alkol ,uyuşturucu gibi
BÜTÇE:belirli bir dönemdekigelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgelerdir.
BÜTÇE TÜRLERİ.idarelerin bütçeleri:merkezi yönetim,sosyal güvenlik kurumları,mahalli idareler bütçeleri olarak hazırlanır uygulanır.merkezi yönetimkapsamındaki idarelerin bütçeleri de genel,özel,düzenleyici bütçe ve denetleyici kurum bütçelerinden oluşur..genel bütçe: yasama yargı ,yürütme
GENEL BÜTÇELİ DAİRELER:tek bir tüzel kişilik altında ,kendilerine ait mal varlığı ve geliri olmayan kuruluşlardır..TBMM.TÜM BAKANLIKLAR.SAYIŞTAY.ANAYASA MAHKEMESİ.JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI
ÖZEL BÜTÇE:bir bakanlığa bağlı,kendisine gelir tahsis edilen,bu gelirden harcama yetkisi verilen kuruluş bütçeleridir...ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptirler.sosyal,bilimsel,teknik kültür alanlarda görevlendirilir..belli ölçüde özerkliğe sahiptirler.kendilerine ait mal varlığı ve gelir kaynakları vardır.hazineden yardım alırlar **DEVLET ÜNİVERSİTESİ YÖK,YÜSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURLAR KURUMU SAVUNMA SANAYİ MÜŞTEŞARLIĞI ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI**

BÜTÇE SÜRECİ AŞAMALARI.bütçe hazırlık aşaması.bütçe uygulama aşaması.bütçenin denetimi ve değerlendirilmesi
TÜRKİYEDE MaLİ YIL 1 COKTA BAŞLAYIP 31 ARALIKTA SONA ERER.GİDER BÜTÇELERİN HAZIRLANMASI

GİDER CETVELİ:kurumların talep ettikleri ödenek miktarlarını içeren cetvel

GELİR CETVELİ:kurumların elde etmeye hedefledikleri gelir tahminlerinin yer aldığı cetvet

FİNANSMAN CETVELİ:Bütçe açıklarının nasıl finanse edildiklerini veye bütçe fazlalarının nasıl kullanılacağını gösterir.

*bütçe komisyonunda,iktidar grubunda en az 25 üye,siyasi parti gruplarından ise 15 üye bulunmaktadır.bütçe komisyonunun 55 gün içinde kabul edeceği metin TBMM genel kurulunda 20 gün görüşülür ve mali yılbaşına kadar karar bağlanır.**GİDER BÜTÇELERİN UYGULANMASI.**harcama yetkilisi.gerçekleştirme görevlileri.muhasibe yetkilisi**GİDER YAPMA AŞAMALARI.**yüklenmeye girişilmesi.harcama yetkilisi tarafından harcama talimatı verilmesi.işin gerçekleştirilmesi ve belgelendirme.muhasibe yetkilisinin ödeme yapması**GELİR BÜTÇESİNİN UYGULANMASI.**vergi tarbı.vergi tebliği.verginin tahakkuku.verginin tahsilii**BÜTÇE DENETİMİ**idari denetim.yasama denetimi:TBMM tarafından yapılan denetim,yargı denetimi:sayıştay denetler.2 denetim görevi verilmiştir..gelir ve giderleri denetleme,.hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama

KAMU YÖNETİMİ 8. AYLİN TOPAL ARAKADIŞIMIZIN ÖZETİDİR ÜNİTEKAMU MALİYESİNİN

FONKSİYONLARI.Kaynak tahsisinde etkinliği sağlamak.gelir dağılımındaki adaleti sağlamakekonomik istikrarı sağlamak **ORTAK MAL KAYNAKLAR.**hiçbir bireye ve gruba verilmemektedir.sınırsızdır.aşırı kullanılmaktadır.birey kendi çıkarı için fazla kullanmak iseter ancak zararlı çıkar.devletin buradaki görevi ortak malın kullanımının bireyler arasında ve zaman açısından tahsisini düzenlemektir.devlet bu görevi yerine getirirken zorlayıcı durumundadır.

KAMUSAL MALLARpiyasa mekanizması etkin tahsisi sağlayamamaktadır.bu malların piyasa mekanizmasının aksamasına neden olan iki özelliği vardır..ortak tüketim veya tüketimde rekabetin olmaması.kamu malının kullanımında dışlanamama

ERDEMLİ VE ERDEMSİZ MALLAR erdemli mallar:toplum için yararlı olmalarına rağmen,yeteri kadar talep edilmeyen mallardır.örnek aşı ve süt.erdemsiz mallar:toplumda olması gerekenden daha fazla talep olan ama toplum için zararlı olan mallardır.örnek sigara, alkol ,uyuşturucu gibi

BÜTÇE:belirli bir dönemdekigelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgelerdir.

BÜTÇE TÜRLERİ.idarelerin bütçeleri:merkezi yönetim,sosyal güvenlik kurumları,mahalli idareler bütçeleri olarak hazırlanır uygulanır.merkezi yönetimkapsamındaki idarelerin bütçeleri de genel,özel,düzenleyici bütçe ve denetleyici kurum bütçelerinden oluşur..genel bütçe: yasama yargı ,yürütme

GENEL BÜTÇELİ DAİRELER:tek bir tüzel kişilik altında ,kendilerine ait mal varlığı ve geliri olmayan kuruluşlardır..TBMM.TÜM BAKANLIKLAR.SAYIŞTAY.ANAYASA MAHKEMESİ.JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI
ÖZEL BÜTÇE:bir bakanlığa bağlı,kendisine gelir tahsis edilen,bu gelirden harcama yetkisi verilen kuruluş bütçeleridir...ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptirler.sosyal,bilimsel,teknik kültür alanlarda görevlendirilir..belli ölçüde özerkliğe sahiptirler.kendilerine ait mal varlığı ve gelir kaynakları vardır.hazineden yardım alırlar **DEVLET ÜNİVERSİTESİ YÖK,YÜSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURLAR KURUMU SAVUNMA SANAYİ MÜŞTEŞARLIĞI ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI**

BÜTÇE SÜRECİ AŞAMALARI.bütçe hazırlık aşaması.bütçe uygulama aşaması.bütçenin denetimi ve değerlendirilmesi
TÜRKİYEDE MALİ YIL 1 COKTA BAŞLAYIP 31 ARALIKTA SONA ERER.GİDER BÜTÇELERİN HAZIRLANMASI

GİDER CETVELİ:kurumların talep ettikleri ödenek miktarlarını içeren cetvel

GELİR CETVELİ:kurumların elde etmeye hedefledikleri gelir tahminlerin yer aldığı cetvel

FİNANSMAN CETVELİ:Bütçe açıklarının nasıl finanse edildiklerini veya bütçe fazlalarının nasıl kullanılacağını gösterir.

*bütçe komisyonunda,iktidar grubunda en az 25 üye,siyasi parti gruplarından ise 15 üye bulunmaktadır.bütçe komisyonunun 55 gün içinde kabul edeceği metin TBMM genel kurulunda 20 gün görüşülür ve mali yılbaşına kadar karar bağlanır.**GİDER BÜTÇELERİN UYGULANMASI.**harcama yetkilisi.gerçekleştirme görevlileri.muhasibe yetkilisi**GİDER YAPMA AŞAMALARI.**yüklenmeye girişilmesi.harcama yetkilisi tarafından harcama talimatı verilmesi.işin gerçekleştirilmesi ve belgelendirme.muhasibe yetkilisinin ödeme yapması**GELİR BÜTÇESİNİN UYGULANMASI.**vergi tarhiyatı.vergi tebliği.verginin tahakkuku.verginin tahsilii**BÜTÇE DENETİMİ**idari denetim.yasama denetimi:TBMM tarafından yapılan denetim,yargı denetimi:sayıştay denetler.2 denetim görevi verilmiştir..gelir ve giderleri denetleme,.hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama

Ahmed Arif derki : bir varmış bir yokmuş eski zaman içinde develer telal iken nenem beşiği tıngır mıngır salları ikenJ)

KAMU YÖNETİMİ 9 ÜNİTE

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN NİTELİĞİ yönetimde personel yönetimi anlayışı yerine insan kaynakları yaklaşımının benimsenmesi 1980 li yıllarda ekonomide siyasette yönetim anlayışında iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin ve küreselleşmenin tetiklemesiyle birlikte ortaya çıkmıştır

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN TANIMI insan kaynakları yönetimi yönetimin bir alt dalını oluşturur.insan kaynakları yönetimi birinci olarak **İŞLEVSEL** bir kavramdır ikinci olarak bir inceleme alanı ve **DİSİPLİNDİR** insan kaynakları yönetimi kamu ve özel sektörde benzerlikler ve farklılıklar göstermektedir

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN GELİŞİMİ insan kaynakları yönetimi belirli bir yönetim anlayışına ve felsefesine dayanır.insan kaynakları yönetimindeki gelişmeler,yönetim alanındaki dönüşümlerle yakından ilişkilidir. uygarlıklara ilişkin olarak **TARIM TOPLUMU, SANAYİ TOPLUMU, BİLGİ TOPLUMU** aşamaları biçiminde sınıflandırma yapılır sanayi devrimi 19.yüzyıl boyunca ve 20. yüzyılın son çeyreğine kadar egemenliğini sürdürdü.ikinci dünya savaşından sonra sermaye birikimi önemli bir artış gösterdi akışkan hale geldi ve dolayısıyla kıt bir kaynak olmaktan çıktı

MAX WEBER,KARL MARX,F.TAYLOR.HENRİ FAYOL,WOODROW WILSON,gibi düşünürler yönetime ilişkin teorilerini bu dönemde geliştirdiler.bu dönemde çalışanların kurumlarda ve iş yerindeki verimliliğini etkinliğini artırmaya yönelik önemli inceleme ve araştırmalar gerçekleştirmişlerdir

1920 li yılların sonlarından itibaren personel yönetimine ilişkin düşünce ve uygulamalar psikoloji biliminin verilerinden yararlanmaya başlanmıştır.**ELTON MAYO'** nun yaptığı araştırmalar iinsan ihtiyaçlarına ilişkin analizler kurumlarda çalışanların verimliliğini artırmak için onların psikolojik yönüne daha çok değer verilmesini ortaya çıkarmıştır bu döneme **İNSAN HAREKETLERİ** damgasını vurmuştur

sermayenin kıt bir kaynak olmaktan çıkıp küreselleşmeyle birlikte daha akışkan hale gelmesinden sonra işletmelerde farklılık gösteren ve rekabet üstünlüğü sağlayan temel faktör bilgi ve onu üreten insan olmuştur

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN ÖZELLİKLERİ insan kaynakları yönetimi genel olarak yönetime ilişkin temel değer anlayış politika yapı yöntem ve uygulamaların içinde biçimlenen bir alandır...dolayısıyla yönetimin dahili bir unsurdur. ... sayfa 190 maddelere bknz hepsini benmi yazayım kardeşim el in saf yaww class="emote_img emosp" v:shapes="_x0000_i1025">)

KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRDE İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ kamuda ve özel sektörde insan kaynakları yönetimi konusunda bir takım benzerlikler ve farklılıklar bulunmaktadır benzerlikler ve farklılıklar maddeleri gözden geçirin style='orphans: 2;widows: 2;-webkit-text-size-adjust: auto;-webkit-text-stroke-width: 0px; word-spacing:0px' v:shapes="_x0000_i1026">))

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE TEMEL KAVRAMLAR kamuda insan kaynakları yönetimi denilince devletin üstlendiği görevleri yerine getirecek personelin bağlı olacağı temel politika koşul,kural,,teknik ve uygulamaların bütünü akla gelir kamuda insan kaynakları yönetimi **LİYAKAT, KARİYER, SINIFLANDIRMA, PERFORMANS, VE TARFSIZLIK** gibi belirli bazı ilke ve değerlere dayanır

LİYAKAT : insan kaynakları yönetiminde liyakat (yeterlilik) kavramıdır iki şekilde kullanılır **DAR ANLAMDA:** kamu görevlerine en yetenekli ve uygun elemanların seçimidir **GENİŞ ANLAMDA:** kamu görevlerine girişin ve hizmet içinde yükselişin işe uygunluk ya da performans ölçütüne bağlandığı uygulanan ücret ve diğer çalışma koşullarının hizmetin etkinliğine sürekliliğine katkıda bulunduğu bir personel sistemidir

KARİYER : bir kimsenin normal olarak genç yaşlarda ilerleme umuduyla girdiği ve emekli oluncaya dek sürdürdüğü meslek yaşamıdır

SINIFLANDIRMA: hiyerarşik bağlantıları olan hizmet gruplarından aynı veya benzeri birimlerim bir araya getirilerek gruplandırılmaya tabi tutulmasıdır **KADRO SINIFLANDIRMASI** : önemli ve öncelikli olan iştir. bu sitem en geniş olarak amerikada uygulanmaktadır **RÜTBE SINIFLANDIRMASI** : bu sınıflandırmanın hareket noktasında öncelik görev ,ödev ve sorumluluklar değil bu görevi ve sorumlulukları yerine getirecek kişilerin sahip olduğu bireysel niteliklerdir...rütbe sınıflandırmasında kamu hizmetleri dikey ve yatay olmak üzere iki boyutlu bir ölçüğe göre gruplandırılır ... kamu hizmetlerinin belli uzmanlık beceri ve disiplinlere göre birbirinden ayırt edilmesi **DİKEY BÖLÜNMEYİ** hizmetlerin değişik öğrenim ve mesleki deneyim derecelerine göre ayrılması da **YATAY BÖLÜNMEYİ** belirtir

ülkemizde uygulanmakata olan memurluk sistemi rütbe sınıflandırmasına uygun düşmektedir

PERFORMANS : Planlanmış bir etkinlik sonucunda elde edilen ulaşılan neticeyi belirleyen veya anlatan bir kavramdır performans amaçlanan hedefe ulaşma düzeti olduğu kadar kaynakların ne ölçüde verimli etkin ve tutumlu kullandığını yapılan işin ne kadar doğru olduğunu da anlatır

Ahmed Arif der ki: dalmayın!!

TARAFSIZLIK : kamu personelinin görevini yaparken kimseye ayrıcalık tanımaması; dil ,din, felsefi inanç, siyasi düşünce ,ırk,cinsiyet, ve benzeri sebeblere dayalı ayırım yapmaması ve herkese karşı yansız davranması anlamına geliyor **TÜRKİYEDE İNSAN KAYNAKLARI İLKE VE ÖZELİKLERİ** günümüz devlet anlayışı refah devleti yada hizmet devleti anlayışından kalsik devlet fonksiyonlarında yoğunlaşan topluma yakın ,onu yönetimin bir paydaşı olarak gören,karar alma süreçlerinde onu ortak olarak kabul eden piyasada hakemlik ve katalizör rolünü yerine getirmeye çalışan bir yapıya dönüşmesidir

Ahmed Arif derkiJ ara verinJ)

SINIFLANDIRMA : ilkesine göre kamu çalışanları görevin gerektirdiği nitelikler ve meslekler bakımından sınıflanmaktadır 1. GENEL İDARİ HİZMETLER SINIFI 2. TEKNİK HİZMETLER SINIFI 3.SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI 4.EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI 5.AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI 6.DİN HİZMETLERİ SINIFI 7.EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI 8.YARDIMCI HİZMETLER SINIFI 9.MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ HİZMETLERİ SINIFI 10.MİLLİ İSTİHBARAT HİZMETLERİ SINIFI olmak üzere 10 çeşit memurluk sınıfı vardır. belirtilen her sınıf içinde dereceler bulunmaktadır.derece her sınıf içinde 1 den 15 e kadar hiyerarşik basamkalardan her birine verilen addır

***KARİYER:** kariyer memurluğun bir meslek durumuna getirmesi olgusudur

****LİYAKAT** : Göreve girişte ve hizmet içindeki ilerlemelerde bilgi görgü ve diplomayı esas alan bir ilkedir..başka bir deyişle liyakat etkin verimli rasyonel bir insan kaynakları rejimin kurulmasına olanak sağlayan kural ve uygulamaların bütünüdür

*****TÜRKİYEDE İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN ÖZELLİKLERİ** ülkemizde insan kaynakları rejimi kökeni osmanlı imparatorluğuna kadar uzanan yönetim geleneğinin bir ürünüdür. günümüzde insan kaynakları rejiminin yasalar siyasalar ve uygulamalardan kaynaklanan özellikleri şunlardır **MEMURLUK KAPALI BİR KARİYER DÜŞÜNCESİNE DAYANIR MEMURLUĞA GİRİŞTE GENEL ÖĞRENİM ESASTIR HİZMETE GİRİŞ MERKEZİ BİR SINAV SİSTEMİYLE GERÇEKLEŞTİRİLİR YÜKSELMELERDE KIDEM VE ÖĞRENİM DÜZEYİ BELİLEYİCİ BİR ÖLÇÜDÜR AYLIKLAR VE ÜCRETLER SINIF VE DERCE ESASINA GÖRE DÜZENLENMİŞTİR MEMURLUK GÜVENCELİ BİR STATÜDÜR MEMURLUK GELENEKÇİ VE ŞEKİLCİ BİR STATÜDÜR MEMURLUK REJİMİ YASALARLA DÜZENLENMİŞTİR KAMU PERSONELİNİN YARGISAL DENETİMİ ÖZEL KURALLARA BAĞLANMIŞTIR**

***TÜRKİYEDE İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİN İLKELERİ** ülkemizde insan kaynakları yönetimini düzenleyen temel yasa 657 sayılı **DEVLET MEMURLARI KANUNUDUR.** söz konusu kanun insan kaynakları yönetimiyle ilgili olarak **SINIFLANDIRMA KARİYER VE LİYAKAT** olmak üzere üç temel ilke belirlemiştir

* Kaumurumlarında **MEMUR, SÖZLEŞMELİ PERSONEL, GEÇİCİ PERSONEL VE İŞÇİLER** olmak üzere 4 çeşit istihdam biçimi vardır

***MEMURLARIN GÖREV VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ** memurların ödev ve yükümlülükleri DMK de ayrıntılı olarak belirlenmiştir bunlar **SADAKAT...TARAFSIZLIK VE DEVLETE BAĞLILIK.. DAVRANIŞ VE İŞ BİRLİĞİ.. EMİRLERE UYMAK İŞ BAŞINDA BULUNMAK DEVLET MALINI KORUMAK MAL BİLDİRİMİNDE BULUNMAK RESMİ BELGE VE ARAÇ GEREÇLERİ GERİ VERMEK KIYAFET DÜZENİ İKAMET MECBURİYETİ**

MEMURLAR İÇİN KONAN YASAĞLAR toplu eylem ve hareketlerde bulunma yasağı grev yasağı ticaret ve kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı hediye alma ve mefaat yasağı gizli bildirimleri açıklama yasağı ikinci görev yasağı siyasi partilere girme yasağı ayrıldığı kuruma karşı görev alma yasağı

***MEMURLARIN TEMEL HAKLARI** memurluk statüsünün kanunla düzenlenmesi güvenlik hakkı ceza kovuşturmasında özel güvence isnat ve iftiralara karşı korunma hakkı müracat şikayet ve dava açma hakkı izin hakkı aylık ve yolluk hakkı memurların sosyal hakları emeklilik hakkı

***DİSİPLİN CEZALARI** bir kurumda çalışan personelin kurumun düzenini ve kuralarını bozucu davranışlara karşı uygulanan yaptırımlara disiplin cezaları denilmekte disiplin cezaları ağırlıklarına göre şöyle sıralanmakta **UYARMA** :davranışlarda dikkatli olması gerektiği yazı ile bildirilmesi **KINAMA** davranışlarda kusurlu olduğu yazı ile bildirilmesi **AYLIKTAN KESME** bürüt aylığından 1/ 30 -1/8 kesinte yapılması **KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI** layın ağırlık derecesine göre ilerlemenin 1-3 yıl durdurulmasıdır **DEVLET MEMEURLUĞUNDAN ÇIKARMA:** bir daha memur olmamak kaydıyla çıkarma

***HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMI** hizmet için eğitim programı genellikle üç ana konu etrafında yürütülen eğitimlerden oluşur **MESLEKİ YETERLİLİK EĞİTİMİ VİZYON/ DÜŞÜNCE EĞİTİMİ DEĞERLER VE İLKELER EĞİTİMİ** alt düzey personel için yeterlilik eğitimi daha çok önemli iken üst düzey personel ile uzmanlar bakımından düşünce vizyon değerler ve ilke eğitimi daha öncelikli konulardır

****DMK** ye göre disiplin cezası vermeye yetkili üstler **.DİSİPLİN AMİRİ,ATAMAYA YETKİLİ AMİR, DİSİPLİN KURULU** olarak belirlenmiştir. **UYARMA VE KINAMA VE AYLIKTAN KESME CEZALARI DİSİPLİN AMİRLERİ TARAFINDAN**

KADEME İLERLEMESİNİN DURDURLUMASI CEZASI İSE MEMURUN BAĞLI OLDUĞU KURUMDAKİ DİSİPLİN KURULUNUN KARARI ALINDIKTAN SONRA ATAMAYA YETKİLİ AMİRLER TARAFINDAN VERİLMEKTE DEVLET MEMURLUĐUNDAN ÇIKARMA CEZASI İSE: AMİRLERİN BU YOLDA İSTEĞİ İLE MEMURUN BAĞLI BULUNDUĞU KURUMUN YÜKSEK DİSİPLİN KURULU KARARI İLE OLUR

